

**Notatka ze spotkania Grupy Roboczej
ds. Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Fundusze
Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027
w dniu 19 lutego 2025 roku**

W dniu 19 lutego 2025 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz na platformie ZOOM odbyło się spotkanie Grupy Roboczej ds. Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027, zwanej dalej Grupą.

W spotkaniu uczestniczyli:

Członkinie/członkowie Grupy:

1. **Ochędzan Justyna** – Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych,
2. **Janicka Iwona** – Kampania Przeciwko Homofobii (online),
3. **Frąckowiak Bogumiła** – Związek Rzemiosła Polskiego (online),
4. **Potrzebowski Grzegorz** – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW IZ FEW (online),
5. **Kurzwaski Michał** – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWW IZ FEW.

Przedstawiciele Instytucji Zarządzającej (IZ) i inni uczestnicy:

6. **Sowińska Danuta** – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWW IZ FEW,
7. **Borkowicz Krzysztof** – Agencja Rozwoju Regionalnego w Koninie S.A (online),
8. **Dziamara Stefan** – przedstawiciel JST objętych transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej (online),
9. **Kasprzak Edyta** – Agencja Rozwoju Regionalnego w Koninie S.A (online),
10. **Kunysz Maciej** – Stowarzyszenie EKOSKOP (online),
11. **Lenarczyk Łukasz** – Stowarzyszenie Akcja Konin (online),
12. **Mrozek Krzysztof** – Polska Zielona Sieć (online),
13. **Seremet Ewelina** – Koordynator ds. Karty Praw Podstawowych FEW 2021-2027 (online),
14. **Kacprzak Anna** – Departament Polityki Regionalnej UMWW,
15. **Kowalska Żaneta** – Departament Polityki Regionalnej UMWW (online),
16. **Sekretariat KM FEW** – Departament Polityki Regionalnej UMWW.

Przebieg spotkania:

Tematem spotkania były środki Pomocy Technicznej FEW 2021-2027 i regulamin Komitetu Monitorującego.

Spotkanie otworzyła **Pani Justyna Ochędzan, Przewodnicząca Grupy Roboczej**. Powitała uczestników i przedstawiła zaproszonych gości. Podkreśliła, że spotkanie ma na celu wypracować konsensus w sprawie ryczałtowego sposobu rozliczania partnerów spoza administracji publicznej w Komitecie Monitorującym FEW 2021-2027. Poinformowała o pracach Podkomitetu ds. Partnerstwa w ww. kwestii.

Pan Maciej Kunysz przedstawił pokrótce dotychczasowe prace nad ryczałtami w innych województwach/Instytucjach Zarządzających programami krajowymi. Dyskutowali wspólnie z Panią Justyną Ochędzan i Panią Danutą Sowińską nad rozwiązaniami zastosowanymi w regionie podkarpackim, podstawą prawną przekazania środków do organizacji pozarządowych, zastosowaniu art. 44 ustawy wdrożeniowej o trybie niekonkurencyjnym, możliwości zmiany rozdziału o finansowaniu komitetów monitorujących Wytycznych MFiPR dotyczących komitetów monitorujących na lata 2021-2027. Pan Kunysz wskazał jako możliwe podstawy prawne przekazania środków art. 221 ustawy o finansach publicznych lub art. 11 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast Pani Danuta Sowińska, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej, przypomniała, że środki Pomocy Technicznej podlegają reżimowi dotacji celowej.

Pani **Justyna Ochędzan** podziękowała za głos Pana Macieja Kunysza, podkreślając zgodność z przedstawionym stanowiskiem.

Pani **Danuta Sowińska** wspomniała, że zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej na posiedzeniu Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027, temat finansowania organizacji pozarządowych ze środków Pomocy Technicznej jest często podnoszony przez Instytucje Zarządzające Programami Regionalnymi, m. in. z powodu ograniczonych środków z Pomocy Technicznej, jednak Instytucja Zarządzająca FEW systematycznie stara się zapewnić środki dedykowane NGO. Pani **Justyna Ochędzan** podkreśliła konieczność optymalnego uruchamiania środków oraz uproszczenia Wytycznych dotyczących komitetów monitorujących na lata 2021-2027 jako alternatywy dla zmian ustawowych. Wskazała na zasadę partnerstwa i efekt synergii, który powinien być osiągnięty we wspólnych działaniach.

Pan **Krzysztof Mrozek, Polish Green Network**, podziękował za możliwość udziału w spotkaniu, podkreślając znaczenie dialogu i otwartości na dyskusję. Odnosząc się do kwestii interpretacji prawnej, wskazał na brak przeciwwskazań do udzielania wsparcia w formie ryczałtowej, potwierdzając stanowisko Pani Justyny Ochędzan i Pana Macieja Kunysza. Nawiązując do doświadczeń europejskich, Pan Krzysztof Mrozek przedstawił perspektywę prac w ramach European Community of Practice on Partnership (ECOPP). Wskazał, że kwestie wzmacniania potencjału organizacji były istotnym elementem dyskusji i że choć nie doszło do nowelizacji Kodeksu Partnerstwa, to obecnie nacisk kładzie się na maksymalne wykorzystanie istniejących ram prawnych do wspierania organizacji pozarządowych.

Podkreślił, że wsparcie finansowe i organizacyjne NGO jest kluczowym elementem partnerstwa i zgodne z literą oraz duchem Kodeksu Partnerstwa i Rozporządzenia ogólnego 2021-2027. Wskazał m.in. na art. 17 Kodeksu Partnerstwa, który przewiduje różnorodne formy wsparcia organizacji w procesach wdrażania, monitorowania i ewaluacji programów. Dodał również, że podobne rozwiązania funkcjonują w innych krajach, np. w Estonii. Odnosząc się do praktyki programu FENiKS, Pan Krzysztof Mrozek wskazał, że ryczałt w tym programie obejmuje wsparcie eksperckie i organizację spotkań, co znacząco usprawniło pracę NGO. Zaznaczył, że tego typu rozwiązania stanowią przyszłość w budżecie unijnym. Pan **Grzegorz Potrzebowski, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej**, podkreślił, że obecnie nie ma problemu z dostępnością środków z Pomocy Technicznej FEW i nie należy wiązać tej kwestii z finansowaniem NGO. Wskazał, że różne Instytucje Zarządzające zwracają uwagę na możliwość niewystarczających środków pod koniec perspektywy finansowej, ale kluczowe jest ustalenie zasad przekazywania funduszy, a nie ich dostępność. Wskazał, że na poziomie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instytucji Zarządzających Programami Regionalnymi podejście do formy przekazywania środków jest podzielone – na razie dwa regiony stosują dotacje celowe, inne preferują system refundacji kosztów.

Pani **Justyna Ochędzan** podziękowała za głos, podkreślając, że problemem nie jest dostępność środków, lecz sposób ich pozyskiwania i uproszczenie procedur. Zwróciła uwagę, że korzystne byłoby wypracowanie zapisów na podstawie doświadczeń województwa podkarpackiego oraz organizowanie bazowych szkoleń dla NGO z zakresu aplikowania o środki z Pomocy Technicznej.

Pani **Danuta Sowińska** wskazała, że Polska w zakresie Pomocy Technicznej od początku przyjęła model refundacyjny, co było uzgodnione z Ministerstwem Finansów. Podkreśliła, że kwestia uproszczenia rozliczeń jest wciąż analizowana, ale nie ma wątpliwości co do zasadności przekazywania środków. Wskazała, że Regionalna Izba Obrachunkowa stosuje restrykcyjne podejście do interpretacji przepisów, dlatego konieczne jest wypracowanie zgodnych z prawem podstaw do przekazywania funduszy.

Pani **Anna Kacprzak** zapytała Pana Krzysztofa Mrozka, czy otrzymane przez jego organizację środki z FENiKS były przekazane w ramach Pomocy Technicznej, czy też z innej osi priorytetowej. Następnie potwierdziła stanowisko Pani Danuty Sowińskiej, przywołując art. 11 Rozporządzenia w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa, który odnosi się do refundacji.

Pan **Krzysztof Mrozek** potwierdził, że środki z FENiKS były przekazane w ramach Pomocy Technicznej.

W dalszej części spotkania dyskusja dotyczyła sposobu przekazywania środków z Pomocy Technicznej oraz możliwości uproszczenia procesu refundacji, co mogłoby być

korzystniejsze dla NGO. Pani Danuta Sowińska poinformowała o trwających pracach nad uproszczeniem tego procesu, natomiast Pani Justyna Ochędzan podkreśliła konieczność precyzyjnego określenia zasad finansowania i wysokości kosztów, zwracając uwagę na problem braku środków na pokrycie wydatków. W odpowiedzi Pani Danuta Sowińska wyjaśniła, że środki te są przeznaczone wyłącznie na wsparcie reprezentantów organizacji w Komitetach Monitorujących oraz finansowanie działań sieciujących, eksperckich i szkoleniowych.

Pani Justyna Ochędzan zwróciła uwagę na słabe wykorzystanie środków Pomocy Technicznej przez partnerów spoza administracji we wszystkich perspektywach finansowych, co jest konsekwencją braku zasobów finansowych NGO'ów, o czym Członkowie i Członkinie Komitetu sygnalizują od lat.

W uzupełnieniu **Pan Maciej Kunysz** wskazał na złe doświadczenia NGO z perspektyw 2007-2013 oraz 2014-2020 w zakresie refundacji kosztów, co potwierdzają liczne badania, z których wynika, iż:

1. w przypadku zastosowania refundacyjnego rozliczania kosztów szkoleń, organizacja musi najczęściej wyłożyć środki, a przy zasadach budżetowania, które wynika z Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, organizacje często nie posiadają środków na zabezpieczenie wydatku;
2. w przypadku ekspertyz, przeprowadzone badanie wskazuje, że problem jest po stronie IZ, gdyż to IZ muszą tego rodzaju wydatek zabudżetować.

Głos ponownie zabrała **Pani Justyna Ochędzan**, w jej opinii zaproponowane przez IZ FEW uproszczenia są dobre, tj. szybkie tempo wypłacania, prosta ścieżka. Dlatego istotne jest wypracowanie prostej ścieżki, jasnej dla wszystkich uczestników, gdyż na poziomie przeglądu śródkresowego jej zdaniem wyraźnie zabrakło tych środków na planowanie tego procesu. Nadal będzie prowadzona dyskusja, w jaki sposób optymalnie można byłoby te środki przekazywać organizacjom, mimo zapisów w rozporządzeniu wskazujących wprost na refundację. Ponadto zwróciła uwagę na konieczność doregulowania podstaw prawnych. Poprosiła również o przygotowanie skatalogowanego zestawienia podstaw prawnych.

Pani Dyrektor Danuta Sowińska zwróciła uwagę, iż w przypadku rozliczania się w systemie tzw. kosztów uproszczonych konieczne będzie wypracowanie metodologii oraz wskaźników, które trzeba będzie osiągnąć i ponosić odpowiedzialność związaną z realizacją założonych wartości itd. W przypadku refundacji odpowiedzialność spada w całości na Instytucję Zarządzającą i Przewodniczącego Komitetu Monitorującego, którzy decydują o refundacji wydatku.

Pani Justyna Ochędzan wskazała, iż konieczne jest zrozumienie odmiennych punktów widzenia oraz dialog jak bezpiecznie zarówno dla IZ jak i NGO'ów transferować środki z Pomocy Technicznej do partnerów. Zaznaczyła, iż organizacje pozarządowe posiadają

doświadczenie jak rozliczać wydatki w procedurze ryczałtowej w ramach programów FERS i FENG (Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego oraz Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki), gdyż otrzymały wytyczne jak powinny dokumentować wydatki. Zaznaczyła, iż NGO'sy prowadzą pełną księgowość. Pani Justyna Ochędzan wskazała, iż na 17 marca br. zaplanowany jest Podkomitet ds. Rozwoju Partnerstwa, na którym planowane jest poruszenie tematu zmiany Wytycznych dotyczących komitetów monitorujących na lata 2021-2027, w których konieczne jest doprecyzowanie kwestii przekazywania środków od Instytucji Zarządzającej do podmiotów, które zasiadają w Komitetach Monitorujących. Natomiast w kwestii zapisów Rozporządzenia w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa, zwróciła uwagę, że konieczne jest wywołanie dyskusji na poziomie Podkomitetu z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Pani Justyna Ochędzan poprosiła ponownie o przesłanie zebranych podstaw prawnych i zastanowienie się czy konieczne są również zmiany w zapisach Ustawy wdrożeniowej bądź Ustawy o finansach publicznych.

Pan Dyrektor Grzegorz Potrzebowski zwrócił się z prośbą o udostępnienie wspomnianych w trakcie spotkania badań oraz metodologii, które są stosowane w innych programach i regionach Polski. Zapoznanie z tym materiałem ułatwi Instytucji Zarządzającej Programem FEW przygotowanie własnych procedur i określić w jaki sposób uruchomić środki zgodnie z literą prawa.

Pani Justyna Ochędzan potwierdziła, iż wszystkie materiały zostaną przesłane do Instytucji Zarządzającej Programem FEW. Ponadto zwróciła się z prośbą o przygotowanie krótkiej prezentacji/instrukcji na temat procedur ubiegania się o środki z Pomocy Technicznej. Na tym zakończono spotkanie.